

**Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie
Hradby 9, 977 01 Brezno**

tel.:048 / 611 63 99, fax:048/ 611 10 80, e-mail: cpppp.brezno@mail.t-com.sk, www.cppppbrezno.sk

**Správa o výchovno – vzdelávacej činnosti,
jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení
v Centre pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie,
Hradby 9, Brezno**

školský rok 2016/2017

(obdobie od 1.9.2016 do 31.8.2017)

V Brezne, dňa 27.10.2017

PhDr. Oľga Jorčíková
riaditeľka CPPPaP

Obsah:

(1)	Základné identifikačné údaje o školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. a).....	2
(2)	Údaje o počte detí v školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. b)	3
(3)	Údaje o počte zamestnancov a plnení kvalifikačného predpokladu odborných zamestnancov centra (§ 2 ods. 1 písm. g)	5
(4)	Údaje o ďalšom vzdelávaní odborných zamestnancov centra (§ 2 ods. 1 písm. h)	5
(5)	Údaje o aktivitách a prezentácii centra na verejnosti (§2 ods. 1 písm. i)	8
	a) Aktivity centra:	8
	b) Prezentácia centra na verejnosti:	10
(6)	Údaje o projektoch, do ktorých je centrum zapojené (§2 ods. 1 písm. j)	12
(7)	Údaje o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou (§2 ods. 1 písm. k) ..	12
(8)	Údaje o priestorových a materiálno – technických podmienkach centra (§2 ods. 1 písm. l)	12
(9)	Údaje o finančnom a hmotnom zabezpečení činnosti centra (§2 ods. 1 písm. m).....	13
(10)	Cieľ, ktorý si centrum určilo v koncepčnom zámere rozvoja centra na školský rok 2016/2017 a vyhodnotenie jeho plnenia (§2 ods. 1 písm. n)	15
(11)	Oblasti, v ktorých centrum dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých sú nedostatky a treba úroveň činnosti zlepšiť vrátane návrhov opatrení (§2 ods. 1 písm. o)	26
(12)	Činnosť centra zameraná na profesijnú orientáciu žiakov a práca s výchovnými poradcami (§2 ods. 1 písm. p).....	28

(1) Základné identifikačné údaje o školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. a)

a) *názov školského zariadenia:*

Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie

b) *adresa školského zariadenia:*

Hradby 9, 977 01 Brezno

c) *telefónne číslo:*

048 / 611 63 99

d) *e-mail:*

cpppp.brezno@mail.t-com.sk

olga.jorcikova@mail.telekom.sk

e) *webová stránka:*

www.cppppbrezno.sk

f) *zriaďovateľ:*

Okresný úrad Banská Bystrica

Nám. E. Štúra 1

974 05 Banská Bystrica

g) *riaditeľka školského zariadenia:*

PhDr. Oľga Jorčíková

h) *zástupkyňa riaditeľky školského zariadenia:*

PhDr. Eva Czirákiová

(2) Údaje o počte detí v školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. b)

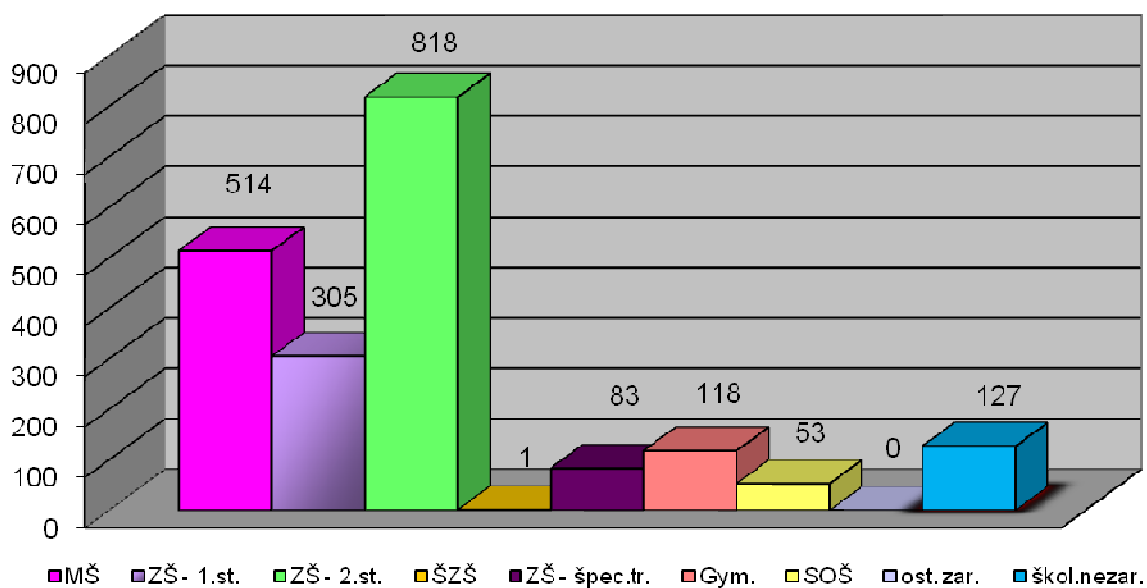
V tomto školskom roku uplynulo 20 rokov od zriadenia Centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne. Počet klientov presiahol dvanásťtisíc.

K 31.08.2017 bolo v centre evidovaných 12 548 spisov klientov. V školskom roku 2016/2017 bolo zaevidovaných 766 nových spisov klientov. Celkovo boli v tomto školskom roku poskytnuté služby 2019 klientom.

Najviac klientov bolo z druhého stupňa základných škôl a z materských škôl. V nultých ročníkoch základných škôl okresu Brezno bolo 78 detí. Pred jeho ukončením bola u všetkých týchto detí zrealizovaná odbornými zamestnancami rediagnostika s písomným výstupom na každé dieťa.

Klienti podľa druhu školy, zariadenia:

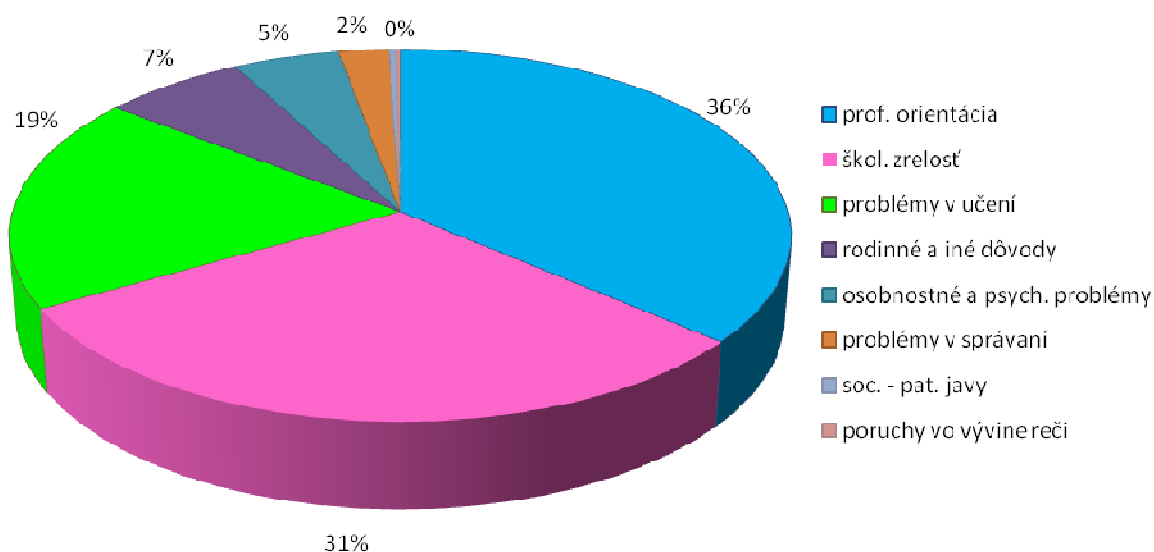
- z materských škôl: 514 klientov
- zo základných škôl – I. stupeň: 305 klientov
- zo základných škôl – II. stupeň: 818 klientov
- zo špeciálnych základných škôl: 1 klient
- zo ZŠ (špeciálne triedy + integrovaní žiaci): 83 klientov
- z gymnázií: 118 klientov
- zo stredných odborných škôl: 53 klientov
- deti školsky nezaradené, z rodiny: 127 klientov

Graf č. 1: Klienti CPPPaP v školskom roku 2016/2017

V školskom roku 2016/2017 bol záujem najmä o vyšetrenie profesijnej orientácie a školskej zrelosti. Hlavné dôvody determinujúce návštevu v centre v uplynulom školskom roku boli nasledovné:

- školská zrelosť: 614 klientov
- problémy v učení: 379 klientov
- problémy v správaní: 47 klientov
- disociálna činnosť: 0 klientov
- osobnostné a psychické problémy: 100 klientov
- profesijná orientácia: 733 klientov
- sociálno – patologické javy: 7 klientov
- poruchy vo vývine reči: 4 klienti
- rodinné a iné dôvody: 135 klientov

Graf č. 2: Dôvody determinujúce návštevu v CPPPaP v školskom roku 2016/2017

V rámci poskytovania odbornej starostlivosti klientom bolo zrealizovaných 5854 aktivít – psychologická diagnostika, špeciálno – pedagogická diagnostika, sociálna diagnostika, psychologické poradenstvo, špeciálno – pedagogické poradenstvo, sociálne poradenstvo, reedukácia, psychagogika a katamnéza.

V rámci odbornó – metodických činností bolo zrealizovaných 3022 aktivít – odborné konzultácie rodičom, pedagógom a ďalším odborníkom, prednášky, besedy, metodické

návštevy, intervencie, odborné podklady pre výchovno – vzdelávacie plány, ostatná odborná činnosť, osvetová, informačná a propagačná činnosť.

So zameraním na prevenciu sociálnej patológie bolo v tomto školskom roku zrealizovaných 548 aktivít – skupinové činnosti zamerané na prevenciu, prednášky, besedy, konzultácie, osvetová činnosť, propagačné a informačné akcie.

(3) Údaje o počte zamestnancov a plnení kvalifikačného predpokladu odborných zamestnancov centra (§ 2 ods. 1 písm. g)

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov v školskom roku 2016/2017 bol desať. V uplynulom školskom roku v centre pracovali odborní zamestnanci: psychológovia, špeciálni pedagógovia (psychopéd, etopéd), sociálny pedagóg, ekonómka, sociálna pracovníčka a upratovačka.

Všetci odborní zamestnanci centra spĺňajú kvalifikačné predpoklady.

(4) Údaje o ďalšom vzdelávaní odborných zamestnancov centra (§ 2 ods. 1 písm. h)

Forma vzdelávania	Počet vzdelávaných	Priebeh vzdelávania		
		začalo	pokračuje	ukončilo
Funkčné vzdelávanie	1	1	0	0
Aktualizačné vzdelávanie	1	0	0	1
Ostatné vzdelávanie	19	0	0	19

Tab. č. 1: Údaje o ďalšom vzdelávaní odborných zamestnancov v školskom roku 2016/2017

V súlade so zákonom č. 317/2009 Z.z. o pedagogických a odborných zamestnancoch v znení neskorších predpisov a s Vyhláškou Ministerstva školstva SR č. 445/2009 Z.Z. o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických a odborných zamestnancov v znení neskorších predpisov sa 1 odborný zamestnanec prihlásil na prípravné atestačné vzdelávanie pre I. atestáciu. Z dôvodu malého počtu prihlásených však toto vzdelávanie zatiaľ nezačalo, prihláška je evidovaná Pedagogickou fakultou UMB v Banskej Bystrici.

Funčné vzdelávanie začala v novembri 2016 zástupkyňa riaditeľky centra. Toto vzdelávanie je organizované Metodicko – pedagogickým centrom v Banskej Bystrici.

Jeden odborný zamestnanec úspešne ukončil aktualizčné vzdelávanie Krízová intervencia v prostredí škôl a školských zariadení, ktorého lektorkou bola PhDr. Nora Gavendová.

Riaditeľka centra absolvovala nasledovné semináre:

- Riadiace akty centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie so zameraním na oblasť pracovno – právnych vzťahov, nelegálneho zamestnávania, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zamestnancov a povinnosti centra voči Inšpektorátu práce. Lektorkou tohto seminára bola JUDr. Danica Bedlovičová.
- Odmeňovanie a pracovno – právne vzťahy zamestnancov rezortu školstva – aplikácia aktuálnych pracovnoprávných predpisov v praxi škôl a školských zariadení. Seminár organizoval Národný ústav celoživotného vzdelávania v Košiciach, lektorkou bola Ing. Jarmila Belešová.
- Elektronické schránky v zmysle zákona o e-Governmente – obsahom tohto seminára bola zákonná úprava a účel zriadenia elektronických schránok, vymedzenie základných pojmov, zriadenie elektronickej schránky, aktivácia a prístup do elektronickej schránky, samotný výkon verejnej moci elektronicke v zmysle zákona č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente). Lektorkou bola JUDr. Zuzana Latiková, PhD.
- Efektívna správa registratúry – tento seminár organizovala Asociácia správcov registratúry v spolupráci s Ministerstvom vnútra SR. Odborným garantom bola Mgr. Mária Mrižová, PhD., poverená zastupovaním riaditeľa odboru archívov a registratúr MV SR. Teoretická časť seminára bola zameraná na platnú úpravu správy registratúry, nové legislatívne normy, povinnosti pôvodcov registratúry vo väzbe na plnenie ustanovení zákona o archívoch a registratúrach, kategorizáciu pôvodcov registratúry, elektronické úradné vybavovanie, správu registratúry v súlade s vyhláškou č. 410/2015 Z.z., pravidlá ochrany dokumentov, proces vyradovania registratúrnych záznamov. Praktická časť bola zameraná na formálne náležitosti registratúrneho denníka, tvorbu spisov a formálnu úpravu úradných listov.

- Vnútorne predpisy centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie – seminár bol zameraný na vnútorne predpisy z oblasti pracovnoprávných vzťahov, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Lektorkou bola JUDr. Bedlovičová, ktorá sa okrem iného venuje tvorbe vnútorných predpisov pre štátnu a verejnú správu.

Zástupkyňa riaditeľky centra absolvovala seminár na tému Veľká novela zákona o sťažnostiach účinná od 1.6.2017, ktorého lektorkou bola JUDr. Bedlovičová.

Na seminári, ktorý bol organizovaný Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave k používaniu a interpretácii výsledkov Testu školskej pripravenosti – individuálna administrácia sa zúčastnili 2 odborní zamestnanci. Podrobne sa oboznámili s testovými materiálmi, spôsobom administrácie, vyhodnotenia a interpretácie získaných výsledkov.

Na workshope so zameraním na špeciálno – pedagogickú diagnostiku školskej zrelosti detí sa zúčastnil 1 odborný zamestnanec. Tento kurz bol zameraný na štruktúru špeciálno – pedagogického diagnostického procesu posudzovania školskej zrelosti, prezentáciu neštandardizovanej diagnostickej batérie na posudzovanie školskej zrelosti a konziliárnu analýzu kazuistických štúdií detí.

Z akreditovaného vzdelávacieho programu Kariérne poradenstvo získal osvedčenie 1 odborný zamestnanec.

Interaktívneho školenia o problematike obchodovania s ľuďmi, kde boli poskytnuté praktické informácie zamerané na identifikáciu obchodovania s ľuďmi, ako aj možnosti predchádzania nežiadúcim formám správania, sa zúčastnil 1 odborný zamestnanec.

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie organizoval v Bratislave celoslovenské pracovné stretnutie metodikov - odborných zamestnancov CPPPaP poverených činnosťou metodického vedenia výchovných poradcov na základných a stredných školách. Na tomto podujatí sa zúčastnil odborný zamestnanec zodpovedajúci za túto oblasť činnosti centra.

V zmysle § 55 zákona č. 317/2009 Z.z. v znení neskorších predpisov bolo zrealizované vzdelávanie odborných zamestnancov centra so zameraním na komunikáciu ako základnú zručnosť odborného zamestnanca pri predchádzaní konfliktom, sebaopoznanie, riešenie konfliktov, predchádzanie a zvládanie agresivity, preventívne psychologické poradenstvo. Lektorom vzdelávania bol PhDr. Jozef Ihnacík, PhD. Na vzdelávaní sa zúčastnilo 7 odborných zamestnancov centra.

(5) Údaje o aktivitách a prezentácii centra na verejnosti (§2 ods. 1 písm. i)

a) Aktivity centra:

Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne v školskom roku 2016/2017 realizovalo:

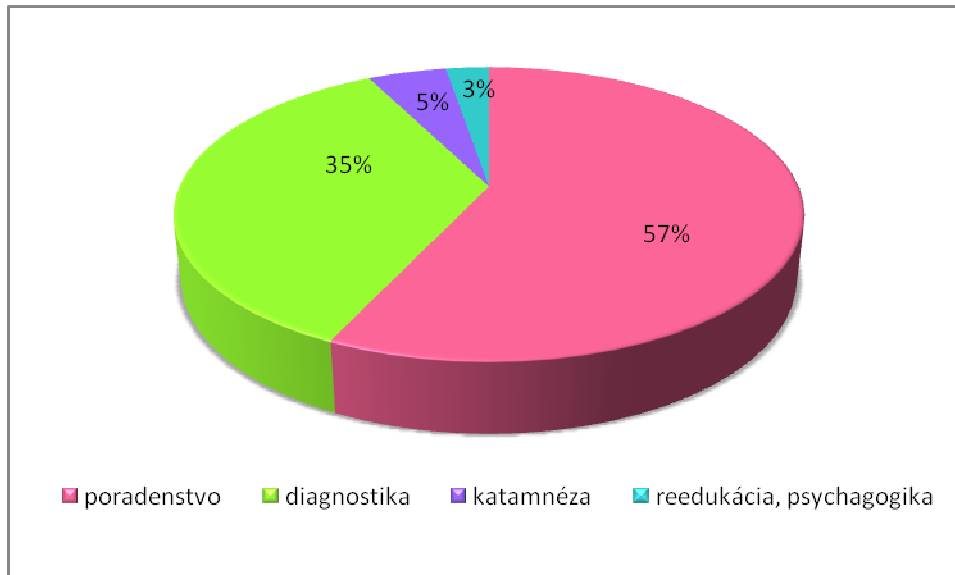
- diagnostiku - psychologickú, pedagogickú, špeciálno-pedagogickú, sociálnu,
- poradenstvo - psychologické, pedagogické, špeciálno-pedagogické, sociálne,
- reedukáciu,
- katamnézu,
- individuálnu činnosť s klientom (dieťa, žiak, rodič) – komplexné vyšetrenia, poradenstvo,
- skupinové činnosti s klientmi (deti, žiaci, rodičia) – vyšetrenia, prednášky, besedy, konzultácie,
- služby výchovným poradcom, koordinátorom prevencie a pedagógom – semináre, prednášky, workshopy, besedy, odborné metodické konzultácie,
- prevenciu - skupinové činnosti s klientmi (výcvikové skupiny, prednášky, besedy), služby pedagógom (metodické konzultácie, prednášky, semináre), publikačnú a osvetovú činnosť, propagačné a informačné akcie,
- preventívne programy v školách (regionálna pôsobnosť),
- ostatné odborné činnosti – osvetová, informačná a propagačná činnosť, publikačná činnosť, tvorba metodických materiálov a prezentačných materiálov, odborné podklady pre výchovno – vzdelávaciu činnosť, atď.,
- zamestnanci centra sa zúčastňovali na odborných podujatiach.

V rámci poskytovania odbornej starostlivosti klientom bolo zrealizovaných 5854 aktivít.

Boli zrealizované nasledovné aktivity:

- diagnostika: 2079
 - psychologická: 1186
 - pedagogická / špeciálno-pedagogická: 568
 - sociálna: 325
- poradenstvo: 3337

- psychologické: 2106
- pedagogické (liečebné a špeciálne): 1190
- sociálne: 41
- reedukácia a psychagogika: 155
- katamnéza: 283

Graf č. 3: Odborná starostlivosť poskytnutá klientom v školskom roku 2016/2017

V rámci odbornó – metodických činností bolo zrealizovaných 3022 aktivít. Z odbornó – metodických činností majú významné zastúpenie konzultácie rodičom, telefonické intervencie, odborné konzultácie, metodické návštevy na školách, realizácia prednášok a vypracovanie odborných podkladov. Všetkým rodičom našich klientov boli poskytnuté konzultácie.

So zameraním na prevenciu sociálnej patológie bolo v tomto školskom roku zrealizovaných 548 aktivít – skupinové činnosti, prednášky, besedy, konzultácie a ostatné odborné činnosti zamerané na prevenciu sociálno – patologických javov, na ktorých sa zúčastnilo spolu 4016 účastníkov.

Činnosť Centra pedagogickó – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne bola realizovaná v súlade s Pedagogickó – organizačnými pokynmi pre školy a školské zariadenia, orgány štátnej správy v školstve a orgány územnej samosprávy na školský rok 2016/2017 a v súlade s Hlavnými úlohami Centra pedagogickó – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne na školský rok 2016/2017.

b) Prezentácia centra na verejnosti:

Prezentácia centra a osvetová činnosť bola realizovaná prostredníctvom webovej stránky centra, informačného bulletinu, publikovaných článkov a informovania verejnosti o podujatiach, ktoré centrum organizuje a o aktuálnych témach súvisiacich s činnosťou centra.

21.3.2017 sme zorganizovali poradu výchovných poradcov a koordinátorov prevencie základných škôl, špeciálnych základných škôl a stredných škôl okresu Brezno. Súčasťou porady bola prednáška zameraná na parazity a infekčné choroby, ktorými v prevažnej miere trpia deti zo sociálne znevýhodneného prostredia a ohrození sú aj ostatní žiaci a pedagógovia. Táto téma a problematika, ktorá je v našom regióne veľmi závažná, zaujala aj redaktorku časopisu PLUS 7 DNÍ Ľudmilu Lackovú. 30.3.2017 bol v tomto časopise publikovaný článok pod názvom „Všivavá bieda“. V článku sú obsiahnuté skúsenosti nášho centra a základných škôl nášho okresu. Uverejnenie tohto článku v jednom z najčítanejších týždenníkov na Slovensku významnou mierou prispelo k prezentácii centra na verejnosti a k osvetovej činnosti. Tento článok poukazujúci na celospoločenský problém, ktorý je v našom regióne markantný, je zverejnený taktiež na webovej stránke PLUS 7 DNÍ.

Obr. č. 1: Foto: Ľubo Vojtek <https://plus7dni.pluska.sk/Domov/Vsi-a-svrab.-Skoly-na-Horehroni-bojuju-so-sokujucimi-dosledkami-chudoby>

Prezentácia centra a osvetová činnosť prebiehala tiež prostredníctvom konzultácií, účasti na rodičovských združeníach, prostredníctvom prednáškovej a lektorskej činnosti v okrese Brezno, v Banskobystrickom kraji, ako aj v rámci Slovenska, vystúpeniami na odborných fórach, konferenciách a ďalších podujatiach, pri osobných kontaktoch s osobnosťami odborného, politického a kultúrneho života.

Na požiadanie Mgr. Paškovej z Odboru školstva Okresného úradu v Banskej Bystrici bola riaditeľka centra PhDr. Jorčíková lektorkou odborného - metodického seminára „Pripravenosť dieťaťa na školu, spôsoby zisťovania a možnosti rozvíjania“, ktorý sa konal 9.2.2017 v kongresovej sále Okresného úradu v Banskej Bystrici a zúčastnili sa na ňom riaditeľky materských škôl, zástupcovia riaditeľov ZŠ s MŠ pre materskú školu a zamestnanci školských úradov okresov Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Brezno, Revúca, Krupina, Zvolen, Žiar nad Hronom a Žarnovica. Seminár mal u účastníkov veľmi pozitívny ohlas, o čom svedčí spätná väzba, ktorú účastníci poskytli. Mnohí z nich prejavili záujem o osobné stretnutia a nadviazanie užšej spolupráce, pretože seminár bol pre nich, podľa ich vyjadrení, motivačným impulzom do ďalšej práce a prevenciou pred Burnout syndrómom.

Obr. č. 2: PhDr. Oľga Jorčíková, lektorka seminára

Činnosť centra prezentovala PhDr. Jorčíková aj prostredníctvom Občianskeho združenia VYDRA v Čiernom Balogu ako lektorka školenia pre inštruktorov a vedúcich letných táborov. Školenie bolo zamerané na to, ako reagovať na správanie problémových detí

v konkrétnych situáciách, kde možno nájsť pomoc, na základy komunikácie a zásady tímovej práce.

3.11.2017 sa PhDr. Jorčíková zúčastnila na stretnutí so splnomocnencom vlády SR pre rómske komunity Ábelom Ravaszom, generálnym štátnym radcom z Oddelenia regionálnej koordinácie úradu splnomocnenca vlády PhDr. Stanislavom Vospálkom, MBA a s koordinátorom z Oddelenia regionálnej koordinácie v Banskej Bystrici Mgr. Marošom Balogom. Na tomto stretnutí sa zúčastnili: prednosta Mestského úradu v Brezne Mgr. Martin Juhaniak, vedúca Odboru starostlivosti o obyvateľa MsÚ v Brezne PhDr. Janka Lemberková a starostovia obcí nášho regiónu. PhDr. Jorčíková prezentovala skúsenosti centra v práci s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia a navrhla možnosti riešenia problematiky z pohľadu špecifik nášho regiónu. Informovala, že v rámci okresu Brezno centrum eviduje v školách 670 žiakov zo SZP a 127 detí zo SZP v predškolskom veku. Splnomocnenec vlády vyzdvihol prácu centra v tejto oblasti, ako aj spoluprácu s Mgr. Balogom.

(6) *Údaje o projektoch, do ktorých je centrum zapojené (§2 ods. 1 písm. j)*

V školskom roku 2016/2017 Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie nebolo zapojené do projektov.

(7) *Údaje o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou (§2 ods. 1 písm. k)*

V školskom roku 2016/2017 v Centre pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne inšpekcia nebola realizovaná.

(8) *Údaje o priestorových a materiálo – technických podmienkach centra (§2 ods. 1 písm. l)*

Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne sídli odo dňa zriadenia v roku 1997 v prenajatých priestoroch v samostatnom pavilóne materskej školy v centre mesta. Prenajíateľom je Základná škola s materskou školou, Pionierska 2, Brezno.

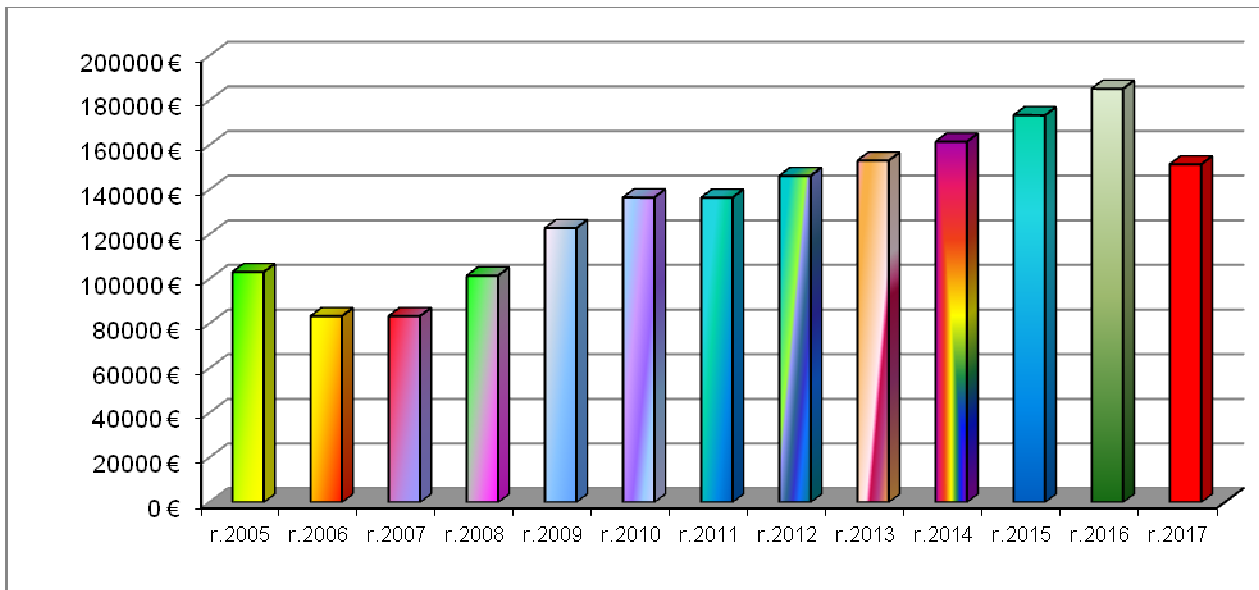
Priestory pôsobia príjemne, esteticky, sú zariadené tak, aby poskytovali komfort zamestnancom centra i klientom. Pozostávajú z kancelárskych priestorov a zasadačky, v ktorej sú realizované porady výchovných poradcov, koordinátorov prevencie, prednášky, workshopy a skupinová činnosť s klientmi.

Materiálno – technické podmienky pracoviska sú na požadovanej úrovni. Zamestnanci majú kancelárie veľmi dobre vybavené, každý má k dispozícii vlastnú výpočtovú techniku s pripojením na internet a pomôcky potrebné k výkonu svojej profesie. Vybavenie centra psychologickými testami je optimálne. Centrum disponuje množstvom metodických a informačných materiálov, ktoré sú na vysokej odbornej úrovni a obsahovo sú zamerané na činnosť centra. Tieto materiály centrum aj v uplynulom školskom roku poskytovalo výchovným poradcov, koordinátorom prevencie, pedagógom, riaditeľom, klientom, rodičom klientov a ďalším záujemcom, hlavne z radov študujúcich pedagógov a študentov vysokých škôl.

(9) Údaje o finančnom a hmotnom zabezpečení činnosti centra (§2 ods. 1 písm. m)

V roku 2016 boli Centru pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne poskytnuté zo štátneho rozpočtu v rozpočtovej kapitole Ministerstva vnútra SR cez Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor školstva finančné prostriedky na bežné výdavky vo výške 185 314,- Eur. V roku 2016 bol upravený rozpočet centra na mzdy vo výške 120 235,- Eur, na poisťné vo výške 41 246,- Eur a na tovary a služby vo výške 23 833,- Eur, bežné transfery jednotlivcom neboli poskytnuté. Kapitálové výdavky centrum v roku 2016 nemalo. Príjmy bežného rozpočtu boli vo výške 551,44 Eur – z toho príjmy z dobropisov vo výške 146,58 Eur a príjmy z vratiek (zúčtovanie zdravotného poistenia) vo výške 404,86 Eur. Finančné zabezpečenie činnosti centra bolo v roku 2016 vyhovujúce.

V roku 2017 je rozpočet centra vo výške 151 426,- Eur (údaj k 31.8.2017), čo je v porovnaní s predchádzajúcim rokom menej o 33 888,- Eur. Rozpočet na tovary a služby (630) je v porovnaní s rokom 2016 nižší o 7500,- Eur. Je vo výške 16 333,- Eur, čo predstavuje 68,53 % rozpočtu roka 2016, tzn. zníženie o 31,47 % oproti predchádzajúcemu roku). Z tohto dôvodu nie je finančné zabezpečenie činnosti centra v roku 2017 primerané a je potrebná úprava rozpočtu zo strany zriaďovateľa.

Graf č. 4: Rozpočet centra: r. 2005 - 2017

Boli publikované viaceré štúdie zamerané na systém poradenstva. Z publikovaných podnetov na skvalitnenie systému poradenstva a prevencie jednoznačne vyplýva, že je potrebné navýšiť finančné prostriedky a personálne kapacity do systému poradenstva a prevencie v školstve v súlade s požiadavkami dopytu školskej praxe – zvyšujúceho sa počtu detí a žiakov vyžadujúcich poradenské služby, ako aj zlepšiť finančné ohodnotenie odborných zamestnancov, aby nedochádzalo k fluktuácii a odlivu kvalitných odborníkov z dôvodu nedostatočného finančného ohodnotenia.

Ako vyplýva aj z publikácie RNDr. Márie Slovíkovej, CSc. a kol., ktorú v r. 2017 vydalo Centrum vedecko – technických informácií SR pod názvom „Činnosť poradenských a preventívnych zariadení v školskom roku 2015/2016 vrátane medziročného porovnania údajov“, v poslednom období stúpa počet klientov v školských poradenských zariadeniach, ako aj záujem rodičovskej verejnosti o tieto služby, čo súvisí s narastajúcimi problémami mladej generácie. Stúpa počet detí s osobnostnými a emocionálnymi problémami, vrátane detí trpiacich neurózami, psychosomatickými chorobami, ohrozených sociálnou patológiou a vývinovými poruchami učenia, ale i detí zo sociálne znevýhodneného prostredia. V školách narastajú vážne vzťahové problémy a konflikty, a to nielen v komunikácii žiakov medzi sebou, ale aj vo vzťahu k rodičom a k učiteľom. Deti a mládež sú tiež často vystavení neúmernej záťaži a krízovým situáciám. Centrá pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie vo svojich kľúčových procesoch venujú významný priestor deťom a žiakom, ktorí potrebujú odbornú starostlivosť. Narastá počet klientov a zvyšuje sa závažnosť ich

problémov, stúpa počet odborných aktivít a výrazne sa zvyšuje záujem o poskytované služby. Tento trend sa v našom okrese výrazne prejavuje, na druhej strane však dochádza ku poklesu rozpočtu, čo nie je optimálne pre udržanie a ďalší rozvoj centra, ktoré dlhodobo dosahuje kvalitné výsledky a je pozitívne hodnotené verejnosťou i odborníkmi v rámci celého Slovenska.

(10) Cieľ, ktorý si centrum určilo v koncepčnom zámere rozvoja centra na školský rok 2016/2017 a vyhodnotenie jeho plnenia (§2 ods. 1 písm. n)

Školský rok 2016/2017 bol 20. rokom činnosti Centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne. Cieľom riaditeľky PhDr. Oľgy Jorčíkovej pri nástupe do funkcie bolo vybudovať moderné poradenské centrum poskytujúce komplexné poradenské služby v regióne a vytvoriť tím odborníkov s vysokou profesionalitou a láskou k práci, podávajúcí kvalitný výkon po odbornej aj ľudskej stránke. K naplneniu tohto cieľa sme smerovali každým dňom, každou skúsenosťou, každodenným odhodlaním prekonať všetky prekážky a nájsť riešenia, každou príležitosťou k možnosti zlepšiť sa. Dnes možno konštatovať, že tento dlhodobý cieľ je splnený. Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne je moderným poradenským pracoviskom a integrovaným školským zariadením schopným adaptovať sa na neustále sa meniace podmienky v globalizovanom svete a prispievať tak k lepšiemu a produktívnejšiemu naplňovaniu cieľov výchovy a vzdelávania detí a mládeže v okrese Brezno. K tomu patrí neustále dodržiavanie princípov činnosti vyplývajúcich z koncepcie rozvoja centra:

- princíp vysokej profesionality činnosti,
- princíp moderného manažmentu,
- princíp zvýšenej vzájomnej spolupráce centra so školami,
- princíp spolupráce s rodičmi,
- princíp prevencie,
- princíp modernizácie obsahu a metód poradenstva,
- princíp spolupráce, tímovej práce a koordinácie s regionálnou samosprávou.

Ako spätnú väzbu k uplynulým 20 rokom našej činnosti si dovoľíme citovať slová prednostky Okresného úradu v Brezne PhDr. Ingrid Poliakovej z jej novoročného pozdravu: „Chcem sa Vám poďakovať za spoluprácu a za možnosť spoznať všetky úspechy, ktoré ste

dosiahli. Je pre mňa čťou pozdraviť Vás i všetky „Vaše dievčatá“, s ktorými vykonávate ťažkú, ale záslužnú činnosť. Keď som uvádzala Vašu prácu v januári t.r. na slávnostnom mestskom zastupiteľstve, hovorila som o tom, že vstupujete do životov jednotlivcov a v konečnom dôsledku aj do životov celých rodín v tom najzložitejšom a najťažšom období. Prajem Vám, aby ste dokázali vždy nájsť také riešenia, s ktorými budete spokojné, pretože vtedy to bude to najlepšie možné riešenie v prospech klienta.“ Táto spätná väzba, ktorú si veľmi vážime, je pre náš tím veľkou motiváciou, naša práca má zmysel.

V školskom roku 2016/2017 vychádzali ciele Centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne z koncepčného zámeru rozvoja centra a z Pedagogicko – organizačných pokynov pre školy a školské zariadenia na školský rok 2016/2017.

Školská pripravenosť

- Cieľom bolo poskytovať kvalitné poradenské služby deťom v predškolskom veku, úzko spolupracovať s materskými školami a zrealizovať vyšetrenia školskej pripravenosti u cca. 95% detí predškolského veku v okrese, nakoľko zhodnotenie vhodnej formy zaškolenia je pre život každého dieťaťa dôležité a rozhodujúcou mierou ovplyvňuje jeho ďalší osobnostný a emocionálny vývin.
- Vyšetrenia školskej pripravenosti sme zrealizovali v 31 materských školách, kde bolo vyšetrených 470 detí, ako aj individuálne v CPPPaP. Školsky nezaradené deti sme vyšetřili v základných školách v mieste ich trvalého bydliska, týchto detí bolo 127. Celkovo bolo vyšetrených 614 detí v predškolskom veku.
- V materských školách sme realizovali prednášky pre rodičov detí predškolského veku, zúčastňovali sme sa na rodičovských združeniach. O tieto služby je čoraz väčší záujem zo strany rodičov a škôl. Cieľom prednášok pre rodičov bolo oboznámiť ich pred vyšetrením detí s účelom vyšetrenia školskej pripravenosti, poslaním a činnosťou nášho centra a získať si ich dôveru. Takto dochádza k tomu, že poznáme vysoké percento rodičov detí nášho okresu, ktorí sa na nás kedykoľvek s dôverou obracajú, či už pri riešení vzniknutých problémov alebo len keď sa chcú v niečom uistiť, poradiť, opýtať a takto vzniká dlhodobá spolupráca založená na vzájomnej dôvere, ktorá trvá od predškolského veku dieťaťa až po ukončenie prípravy na povolanie, čo má dlhodobý preventívny efekt. Vďaka tomu sa predchádza vzniku závažnejších problémov a nežiadúcich javov, ktoré bývajú zväčša determinované práve neskorou intervenciou. Včasnú podchytenie a identifikácia príčiny problému dieťaťa a úzka spolupráca

s rodinou a školou smeruje k naplňaniu našej filozofie prevencie a poslaniu poradenstva ako takého.

Vyšetrenia školskej pripravenosti v školskom roku 2016/2017		
Por.č.	Škola	Počet detí
1.	MŠ Bacúch	5
2.	MŠ Beňuš	7
3.	MŠ Braváčovo	6
4.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno - MŠ B. Němcovej	13
5.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno - MŠ Hradby	34
6.	ZŠ s MŠ Pionierska 4, Brezno - MŠ Dr. Clementisa	28
7.	ZŠ s MŠ Pionierska 4, Brezno - MŠ Nálepková	35
8.	ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno - MŠ	45
9.	MŠ Dobroč, Čierny Balog	11
10.	MŠ Hlavná ul., Čierny Balog	12
11.	MŠ Krám, Čierny Balog	0
12.	ZŠ s MŠ Dolná Lehota - MŠ	7
13.	MŠ Heľpa	16
14.	MŠ Horná Lehota	9
15.	MŠ Hronec	12
16.	MŠ Jasenie	8
17.	ZŠ s MŠ Lom nad Rimavicou - MŠ	5
18.	MŠ Michalová	11
19.	MŠ Mýto pod Ďumbierom	5
20.	ZŠ s MŠ Nemecká - MŠ	0
21.	MŠ Kolkáreň, Podbrezová	13
22.	MŠ Štiavnička, Podbrezová	11
23.	MŠ Lopej	5
24.	Spojená škola Pohronská Polhora - MŠ	17
25.	MŠ Polomka	24
26.	ZŠ s MŠ Pohorelá - MŠ	15
27.	ZŠ s MŠ Predajná - MŠ	17
28.	MŠ Šumiac	19
29.	MŠ Telgárt	12
30.	MŠ Valaská	34
31.	ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom - MŠ	12
32.	MŠ Vaľkovňa	8
33.	Súkromná materská škola Macka Macíka Banská Bystrica	14
Počet detí vyšetrených v materských školách spolu:		470
Počet detí navštevujúcich MŠ vyšetrených individuálne v CPPP a P:		17
Počet detí školsky nezaradených vyšetrených v ZŠ:		127
Počet vyšetrení školskej pripravenosti spolu:		614

Tab. č. 2: Prehľad o počte vyšetrení školskej pripravenosti v školskom roku 2016/2017

- Výsledky vyšetrení sme individuálne konzultovali s rodičmi detí, s riaditeľkami a zástupkyňami riaditeľa ZŠ pre MŠ, s učiteľkami materských škôl, s učiteľkami prvých ročníkov základných škôl a taktiež aj s niektorými riaditeľmi základných škôl. Konzultácie k výsledkom vyšetrenia sme poskytovali rodičom a pedagógom priamo v materských školách v jednotlivých obciach nášho okresu, čo bolo aj v tomto školskom roku hodnotené veľmi pozitívne.
- U detí, ktorým sme doporučili odklad povinnej školskej dochádzky, sme znovu vykonali pred zaškoľením rediagnostické vyšetrenie, aby sme aktualizovali stav ich školskej pripravenosti, porovnali výsledky, analyzovali posun vo vývine a doporučili čo najvhodnejšiu formu ich zaškolenia.
- V priebehu školského roka boli realizované pracovné stretnutia s jednotlivými riaditeľkami MŠ a zástupkyňami riaditeľa ZŠ pre MŠ, ktoré sú veľmi potrebné a vzájomne podnetné.

Nadané deti

- Cieľom bolo realizovanie depistáže mimoriadne nadaných detí už pri zaškolení, aby boli včas podchytené a mali zabezpečenú zvýšenú individuálnu špecifickú starostlivosť v úzkom kontakte s pedagógmi a rodičmi.
- Pedagógom, riaditeľom škôl a rodičom nadaných detí sme priebežne poskytovali konzultácie pri špecifických potrebách výchovy a vzdelávania týchto detí.
- Realizovali sme vyšetrenia ohľadom výberu žiakov do športovej triedy v ZŠ s MŠ, Pionierska 2 v Brezne. Bolo vyšetrených 32 žiakov štvrtých ročníkov.

Deti zo sociálne znevýhodneného prostredia

- Cieľom bolo aj v tomto školskom roku venovať zvýšenú starostlivosť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia a úzko spolupracovať v tejto oblasti so školami, územnou samosprávou a zainteresovanými inštitúciami.
- V tomto školskom roku bolo v evidencii centra 797 detí zo SZP.
- Vyšetřili sme 127 detí zo SZP, ktoré nenavštevovali materskú školu. Doporučili sme ich zaradenie prevažne do nultých ročníkov, ktoré majú pre vzdelávanie týchto detí veľký význam. Pred ukončením nultého ročníka sme u všetkých detí zrealizovali rediagnostické vyšetrenie s cieľom prehodnotiť vhodnosť formy a obsahu ich vzdelávania a zváženia ďalších krokov pre skvalitnenie výchovno – vyučovacích výsledkov každého dieťaťa.

- V okrese Brezno sme v školách evidovali spolu 670 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí sú našimi klientmi. Z toho je 633 žiakov v základných školách, 20 detí v materských školách a 17 študentov v stredných školách.
- Psychologické a špeciálno – pedagogické vyšetrenia sme realizovali v mieste bydliska týchto detí, prevažne v základných školách, príp. komunitných centrách jednotlivých obcí, pretože rodičia detí nemajú na cestovné, na vyšetrenie do Brezna by neprišli.
- Riešeniu problematiky detí zo SZP sme sa venovali na stretnutí so splnomocnencom vlády SR pre rómske komunity Ábelom Ravaszom 3.11.2016 za účasti predstaviteľov regionálnej samosprávy, ako aj na priebežných pracovných stretnutiach v centre s Mgr. Marošom Balogom z Oddelenie regionálnej koordinácie v Banskej Bystrici.
- V našom okrese neustále narastá počet rodín s nízkou socio – ekonomickou úrovňou. Deti žijú v náročných a komplikovaných podmienkach. Mnohé z nich nemajú zvládnutý slovenský jazyk, základné hygienické návyky, zvyšuje sa ich chorobnosť, výskyt parazitov, infekčných chorôb a pod. Tejto závažnej problematike bola venovaná aj porada výchovných poradcov a koordinátorov prevencie všetkých základných škôl, špeciálnych základných škôl a stredných škôl okresu Brezno za účasti odborníčky na parazitológiu 21.3.2017, ktorá mala veľký ohlas.
- Pri práci s deťmi na školách vidíme, že sa výrazne zhoršuje ich zdravotný a psychický stav. Deti sú vo veľmi zanedbanom stave, ich oblečenie je staré, špinavé a deravé. Špina na rukách je až „zažratá“ do kože, veľmi zapáchajú a pod. U mnohých detí sú viditeľné stopy po viacerých poraneniach a následky po prekonaných psychotraumách (boli oparené, popálené, poranené a pod.). Veľmi často sú prechladnuté, kašľú, majú nedoliečené rôzne ochorenia. Absentujú u nich základné hygienické návyky. Nevedia si vyfúkať nos, umyť ruky, častokrát ani použiť toaletu (napr. dieťa sa po vypýtaní na toaletu chcelo vymočiť do smetného koša). Čoraz častejšie sa u nich vyskytujú rôzne zápaly kože, na očiach, na tvári, okolo nosa a úst, aj na rukách. Na ich pokožke sú často badateľné stopy po svrabe. Už na prvý pohľad je viditeľné, že skoro každé dieťa má vši. Znečistené a zdevastované prostredie je zdrojom aj ďalších infekčných chorôb a parazitov, napr. mrle, hlísty, pásomnice, blchy. Stalo sa nám, že po osobnom kontakte s takýmito deťmi sa aj naši odborní zamestnanci infikovali. O tom, že rodičia ani po doporučení neabsolvujú so svojimi deťmi potrebné odborné vyšetrenia sa ani hlbšie nie je potrebné zmieňovať (neuroológia, očné vyšetrenie, vyšetrenie sluchu, pedopsychiatria a pod.). Prevažnej väčšine rodičov nezáleží ani na pravidelnej dochádzke ich detí do školy, majú vymeškané enormné množstvo vyučovacích hodín, čo ešte zhoršuje danú

situáciu. V prostredí, v ktorom žijú, jednoducho nie je priestor na učenie sa, domácu prípravu, v mnohých rodinách žijú všetci v jednej malej miestnosti, nemajú pitnú vodu, elektrinu, kúrenie, ani toaletu. Deti nám samé povedali, že okúpu sa jedine v lete v Hrone. Pokiaľ deti prídu do školy, sú unavené a nevyspaté. Znižuje sa veková hranica prvých sexuálnych skúseností. Pri vyšetrení školskej pripravenosti dokonca došlo k prípadu, kedy dievčatko začalo rozprávať o masturbácii a chcelo vysvetľovať, ako sa to robí a kto ju to učí. Nie je raritou, že dievčatá vo ôsmom a deviatom ročníku sú tehotné alebo poskytujú sexuálne služby. Vyskytuje sa aj incest. Deti fajčia, užívajú alkohol, majú skúsenosti s nelegálnymi drogami, napr. na báze organických rozpúšťadiel (hlavne fetovanie toluénu).

- Všetky závažné prípady sú ihneď riešené v úzkej súčinnosti s políciou a Odborom sociálnych vecí ÚPSVaR.
- Náš okres bol v posledných mesiacoch zaradený medzi najrizikovejšie v počte zaznamenaných prípadov výskytu hepatitídy, ale aj meningitídy. O vážnosti situácie svedčí aj fakt, že hepatitídou sa nakazili aj pedagógovia detí na viacerých školách, napriek tomu, že boli prijaté rôzne hygienické a protiepidemiologické opatrenia.
- Nie je ojedinelá situácia, že vidíme členov týchto rodín sústavne vyberať jedlo z kontajnerov. Deti sú hladné, podvýživované, sú drobného vzrastu vzhľadom na svoj vek. Obed v školskej jedálni je častokrát ich jediným jedlom počas dňa, pokiaľ ho majú.
- Naše zistenia sme podrobne prekonzultovali aj s riaditeľmi jednotlivých škôl. Pri riešení vyššie uvedených problémov sú často bezradní. Problémy riešia s príslušnými obecnými úradmi, s komunitným centrom (pokiaľ ho obec má), s detskými lekármi, s regionálnym úradom verejného zdravotníctva, s odborom sociálnych vecí a rodiny, napriek tomu sa situácia nezlepšuje, práve naopak, majú pocit, že „každý dáva od tohto problému ruky preč“. Školy nakúpili častokrát aj na vlastné náklady napr. prípravky na odstránenie vší. Ich aplikácia však stratila význam, keďže dezinfekcia nebola realizovaná komplexne v rodinnom prostredí týchto detí a už o pár dní sú infikované všami znovu.
- V predškolskom veku skoro ani jedno dieťa (keďže nechodí do materskej školy), neovláda slovenský jazyk. Je veľký problém s aplikáciou akéhokoľvek testu týmto deťom, pretože úplne absentuje úroveň porozumenia. Deti sú čoraz bojzlivejšie, nechcú sa vzdialiť od rodičov. Plačú, obávajú sa nového prostredia a situácie, keďže dovtedy poznali len prostredie svojej rodiny. Mnohé prvýkrát vidia a držia v ruke ceruzku, pastelky a pod. Pri vyšetrení týchto detí sa používajú aj testové batérie a pomôcky, ktoré používame aj pri práci so zdravými deťmi. Testové batérie sú drahé,

nie sú usposobené na to, aby sa dali umývať, dezinfikovať, prípadne iným spôsobom hygienicky udržiavať (manipulácia so skladačkami, kockami, obrázkovým materiálom a pod.) Testy idú „z rúk do rúk“ dennodenne viacerým deťom. Hrozí infikovanie zdravým deťom, ktoré sú vyšetované v centre, ako aj odborným zamestnancom, ktorí s týmito testovými batériami pracujú. Výstupy dieťaťa sú písomné a všetky sú súčasťou osobného spisu, s ktorým sa ďalej pracuje a k infikovaniu odborných zamestnancov môže dôjsť aj takýmto spôsobom.

- V našom okrese už pred viacerými rokmi po našich intervenciách školy pochopili význam zriaďovania nultých ročníkov a špecializovaných tried pre tieto deti. Napriek tomu musíme konštatovať, že ani toto nie je dostatočná pomoc pre ne, pretože sociálna zanedbanosť týchto detí je tak výrazná, že ani po absolvovaní nultých ročníkov a špecializovaných tried nedosahujú úroveň potrebnú pre zvládnutie nárokov základnej školy. Tieto deti nie sú mentálne postihnuté, napriek tomu povinnú školskú dochádzku v základných školách končia v šiestom, siedmom ročníku, čo im úplne znemožňuje ďalšie vzdelávanie sa, príp. vyučenie v určitom odbore a sú tak len ďalšou generáciou odkázanou na finančnú podporu štátu ako nezamestnaní.
- Tieto deti však majú veľký potenciál. Sú citlivé, bohaté na emócie, častokrát umelecky nadané, túžiacie po poznaní a manuálne zručné. Sú vďačné za úsmev, láskavé slovo, chápaný a trpezlivý prístup. Potrebujú pocit, že sú prijímané. Musí byť v záujme nás všetkých pomôcť týmto deťom a dať im šancu na plnohodnotnejší život.
- V snahe pomôcť týmto deťom sa už stalo tradíciou, že nám niektorí rodičia nosia použité oblečenie, obuv, knihy, hračky, školské potreby a veci, ktoré už oni sami nepotrebujú, aby sme ich mohli darovať tým, ktorí to potrebujú – deťom a ich rodičom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú nám za to veľmi vďační, deti sú veľmi šťastné, častokrát je to ich prvá a možno aj jediná hračka.

Prevenia sociálno – patologických javov

- Cieľom bolo dosiahnuť, aby bola prevencia synergickým efektom kvalitnej poradenskej práce.
- Úzko sme spolupracovali s koordinátormi prevencie základných škôl, špeciálnych základných škôl a stredných škôl okresu Brezno, pre ktorých sme organizovali porady a pracovné stretnutia, poskytovali sme im odborné materiály a informácie z tejto oblasti.
- V tomto školskom roku sme zaznamenali nárast klientely vo veku od 2,5 do 6 rokov. Jednalo sa zväčša o problémy so správaním týchto detí, rodičia hovorili, že ich nevedia

zvládnuť. Zistili sme, že už u týchto detí sa jedná o závislosť na tabletoch, mobiloch a počítačoch a ich prejavy boli vlastne abstinenčnými príznakmi. Tento jav sa v minulosti nevyskytoval.

- Bol realizovaný preventívny program Cesta k emocionálnej zrelosti, ktorý u žiakov pôsobí na zvýšenie ich psychickej odolnosti, zlepšuje vzťahy medzi spolužiakmi v triede a v neposlednom rade uľahčuje komunikáciu medzi žiakmi a učiteľmi. Odborným garantom tohto preventívneho programu je Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave. Odborní zamestnanci centra koordinujú jeho realizáciu v našom okrese. V minulom školskom roku bol realizovaný v 5 základných školách a v jednej špeciálnej základnej škole. Do programu bolo zapojených 12 pedagógov, 25 tried. Program absolvovalo 281 žiakov. Boli tiež realizované preventívne programy Nenič svoje múdre telo a Program rozvoja osobnosti žiaka so zameraním na drogovú prevenciu.
- Každoročne sa zvyšuje záujem jednotlivých škôl nášho regiónu o prednášky a besedy pre žiakov zamerané na prevenciu a predchádzanie sociálno – patologických javov. Veľký úspech má použitie špeciálnych okuliarov simulujúcich videnie u človeka v stave pri 1,3 promile alkoholu v krvi. Okuliare tiež simulujú zníženú bdelosť a spomalený reakčný čas, zmätenosť, zmenu vnímania hĺbky a vzdialenosti. Žiaci si ich môžu vyskúšať a realizovať s nimi aktivity.
- Žiakov vyšších ročníkov základnej školy a stredoškolákov oslovili prednášky na tému obchodovania s ľuďmi, ktoré sú zamerané na poskytnutie informácií a materiálov o rizikách obchodovania s ľuďmi, o preventívnych opatreniach, o bezpečnom cestovaní do zahraničia a pod.
- Aj v školskom roku 2016/2017 sme realizovali prednášky a besedy v oblasti prevencie sociálno-patologických javov a prevencie kriminality s dôrazom na selektívnu prevenciu (najmä odborné intervencie pre rizikové deti) a prednášky pre adolescentov s cieľom podporiť duševné zdravie a tak predchádzať rizikovému a suicidálnemu správaniu. Čoraz viac detí a adolescentov má úzkostné poruchy (emočné poruchy, úzkosť z odlúčenia, fóbické úzkostné poruchy, školské fobie, sociálne úzkostné poruchy, posttraumatické stresové poruchy). Je potrebné predchádzať im, na čo sme sa zameriavali, aby bežná detská populácia v špecifických prípadoch nespracúvala pocity stresu a úzkosti neprimerane, ale aby sa dokázala primerane podieľať na sebaregulácii a ich správanie sa stalo pre okolie zrozumiteľným aj s využitím vlastných kognitívnych možností. Keď sa totiž tieto poruchy včas neidentifikujú, prerastajú do záškoláctva,

porúch správania, závislosti od alkoholu, drog a iných únikov. Vždy je potrebné zistiť príčinu, nie bojovať s následkami. Súčasní mladí ľudia vyrastajú v prostredí vyznačujúcom sa záplavou informácií, ktoré často presahujú rámec ich rozumových schopností a zážitkov. Zvyšuje sa podiel vplyvu informačnej skúsenosti a oslabujú sa skúsenosti získané vlastnou činnosťou, aktivitou, čím sa oslabuje senzitivnosť a citlivosť mladého človeka. Narastá počet detí a mladistvých závislých na informačných technológiách (počítačové hry, facebook, internet).

- Dôraz sme kládli na rozpoznávanie prípadov násilia páchaného na deťoch. Narastá agresivita u detí, rodičov, aj pedagógov. Zhoršujú sa vzájomné vzťahy, ktoré niekedy vyústia do nutnosti zmeny školského prostredia. Šikanovanie sa v súčasnom období stáva vážnym problémom a je potrebné venovať mu veľkú pozornosť.
- V spolupráci s výchovnými poradcami a koordinátormi prevencie v školách nášho regiónu sme monitorovali správanie žiakov a v prípade podozrenia na šikanovanie a ohrozenie ich zdravého osobnostného vývinu sme promptne riešili vzniknuté problémy a situácie v súčinnosti s vedením škôl, rodičmi, príp. políciou a ďalšími inštitúciami.
- Aj v tomto školskom roku bol zo strany škôl záujem o realizovanie prednášok pre žiakov druhého stupňa ZŠ, aktuálnou témou boli napr. poruchy príjmu potravy – bulímia, anorexia, nelátkové závislosti, predchádzanie šikanovaniu, atď. Bol tiež záujem o realizovanie sociálno – psychologickkej aktivity so žiakmi na tému Prevencia antisociálneho správania, riešenie šikanovania medzi žiakmi. Žiaci sa aktívne zapájali, k téme pristupovali cez konštruktívne riešenie problémov, boli motivovaní a spätná väzba bola výborná.
- Zamerali sme sa na osvetu a monitorovanie situácie v školách prostredníctvom dotazníkov a rozhovorov so žiakmi a študentmi, resp. s pedagógmi.

Starostlivosť o žiakov so ŠVVP

- Cieľom bolo aj v tomto školskom roku poskytovať odbornú a metodickú pomoc pri výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami.
- V spolupráci so školskými špeciálnymi pedagógmi a s riaditeľmi základných škôl sme participovali na vytváraní optimálnych podmienok pre výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, nakoľko počet týchto žiakov narastá. Situácia v každej plnoorganizovanej škole vyžaduje vytvorenie pozície školského špeciálneho pedagóga, pretože len tak je možné skvalitniť podmienky pre vzdelávanie

detí so ŠVVP. Dokonca v najväčších školách nášho okresu by bolo potrebné mať jedného špeciálneho pedagóga pre prvý stupeň a jedného pre druhý stupeň.

- Výraznou pomocou pre týchto žiakov sú asistenti učiteľa, pretože takíto žiaci potrebujú počas vyučovania pomoc. V tomto školskom roku sme doporučili zavedenie asistenta učiteľa pre 97 integrovaných žiakov základných škôl nášho okresu.
- T.č. ešte stále pretrvávajú rezervy v integrácii študentov na stredných školách, preto sme svoju pozornosť zameriavali aj týmto smerom. V tomto školskom roku sa nám podarilo vybudovať aj v tejto oblasti výbornú spoluprácu so Strednou odbornou školou techniky a služieb v Brezne pod vedením riaditeľky PaedDr. Danky Kubušovej, čo veľmi oceňujeme. Je výborné, že sa pri prechode na strednú školu kontinuálne pokračuje v integrácii a starostlivosti o žiakov resp. študentov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami, za čo sú vďační študenti aj rodičia a je to zároveň výrazný krok pri prevencii sociálno – patologických javov ako aj suicídií mladých ľudí.
- V oblasti starostlivosti o žiakov so ŠVVP sme spolupracovali aj s ČŠPP. Kvalitná spolupráca bola najmä s ČŠPP pri ZŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím v Lučenci a riaditeľkou PaedDr. Ľuboslavou Porubovičovou, PhD.

Adaptácia na strednú školu a podpora duálneho vzdelávania

- Nakoľko adaptácia a efektívna komunikácia v školskom prostredí sú dôležitými determinantmi zvládnutia štúdia, realizovali sme pre študentov prvých ročníkov stredných škôl okresu Brezno úvodné prednášky, na ktorých sa zúčastnilo 91 študentov Hotelovej akadémie v Brezne, 27 študentov Obchodnej akadémie v Brezne, 85 študentov Strednej odbornej školy techniky a služieb v Brezne a 50 študentov Súkromného gymnázia a Súkromnej strednej odbornej školy hutníckej Železiarne Podbrezová a.s.
- Cieľom bolo poskytovať poradenské služby smerom k duálnemu vzdelávaniu, ktorého úspešným prototypom je Súkromné gymnázium Železiarne Podbrezová a Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová a.s. Tieto školy sú v našom regióne zatiaľ jediné, ktoré aplikujú tento typ vzdelávania. S našim centrom úzko spolupracujú. Vedeniu obidvoch škôl aj v tomto školskom roku záležalo na tom, aby bol prechod ich študentov zo základnej školy plynulý a adaptácia úspešná. Kladú tiež dôraz na celý priebeh štúdia a jeho dôstojné ukončenie, na ktoré aj v tomto školskom roku pozvali riaditeľku centra. Ukončenie štúdia a slávnostné odovzdávanie maturitných vysvedčení je každý rok slávnostným aktom na vysokej kultúrnej úrovni za účasti

študentov, pedagógov, generálneho riaditeľa Železiarní Podbrezová a.s. Ing. Vladimíra Sotáka, jeho spolupracovníkov a významných osobností politického a verejného života.

- Vzhľadom k tomu, že klesá počet žiakov a prostredie medzi strednými školami v našom okrese je vlastne konkurenčné, rozhodli sme sa zorganizovať pracovné stretnutia riaditeľov a výchovných poradcov jednotlivých stredných škôl individuálne v centre. Cieľom bolo vyšpecifikovať spoluprácu „na mieru“ s každou strednou školou v našom okrese. Riaditelia aj výchovní poradcovia to veľmi ocenili, nakoľko tak vznikol priestor na riešenie špecifík jednotlivých škôl. Spolupráca má každým rokom stúpajúcu tendenciu.

Konziliárne stretnutia

- Cieľom bolo riešiť najzávažnejšie výchovné a edukačné problémy detí prostredníctvom konziliárnych stretnutí, na ktoré sme prizývali okrem odborných zamestnancov nášho centra aj rodičov, pedagógov, riaditeľov škôl, zamestnancov Odboru sociálnych vecí ÚPSVaR v Brezne a ďalších odborníkov podľa potreby.
- Podrobne boli analyzované výsledky psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia a spoločne boli dohodnuté ďalšie kroky a postupy ako pomôcť deťom.

Tímový koučing pre pedagógov

- Z viacerých štúdií a praxe vyplýva poznatok, že profesionalita pedagógov na školách klesá, klesá ich záujem o psychiku žiaka, duševný stav, o jeho danosti a dispozície, o rozvoj jeho osobnosti. Pozornosť sa sústreďuje len na intelekt a kognitívnu stránku, čo negatívne vplýva na psychiku žiakov a študentov, ktorí v dôsledku toho hľadajú únik smerom k závislostiam, záškoláctvu, sebapoškodzovaniu, suicidálnym sklonom a ďalším sociálno – patologickým javom, až ku kriminalite. Klesá tiež motivácia väčšiny pedagógov k práci, zhoršujú sa medziľudské vzťahy a častým javom je syndróm vyhorenia. Za jeden z problémov sa tiež považuje fakt, že školstvo ako také je prefeminizované. Vzhľadom k tomu sme si stanovili za cieľ realizovať aktivity zamerané na pedagogické kolektívy v základných a stredných školách nášho okresu, s dôrazom na psychiku žiakov a študentov, celostný rozvoj ich osobnosti, rešpektovanie daností a dispozícií, poznávanie a chápanie duševného stavu, psychologické aspekty vzťahu učiteľ – žiak a tímový koučing pedagogických kolektívov jednotlivých základných a stredných škôl.

- Cieľom bola realizácia týchto aktivít v pracovných tímoch pedagógov škôl pod vedením riaditeľky centra a psychológa. Tento cieľ bol inovatívny a ambiciózny, jeho napĺňanie bolo ďalším stupňom v rozvoji nášho centra. Koučing bol zameraný na zefektívnenie komunikácie, zlepšenie zručností, zladenie tímových úloh vyplývajúcich z výchovno – vzdelávacieho procesu.
- Tento cieľ bol realizovaný v tomto školskom roku v ZŠ s MŠ Pionierska 2 v Brezne pre 53 pedagógov, v Hotelovej akadémii v Brezne pre 41 pedagógov a v Strednej odbornej škole techniky a služieb v Brezne pre 26 pedagógov.

Naším cieľom je reagovať na aktuálne zmeny, ktoré prebiehajú v spoločnosti a v školskom prostredí, v záujme optimalizácie vývinu detí, žiakov a študentov a ich uplatniteľnosti na trhu práce a v živote.

Všetky stanovené ciele a úlohy boli splnené.

(11) Oblasti, v ktorých centrum dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých sú nedostatky a treba úroveň činnosti zlepšiť vrátane návrhov opatrení (§2 ods. 1 písm. o)

Silné stránky:

- tím odborníkov a tímová spolupráca,
- odbornosť a výkonnosť zamestnancov,
- kvalitná diagnostika,
- goodwill,
- individuálne vedenie klientov - GUIDANCE,
- spolupráca s riaditeľmi, výchovnými poradcami a koordinátormi prevencie,
- systematické služby poskytované v oblasti profesijnej orientácie,
- prednášková činnosť pre rodičov a pedagógov,
- krátke čakacie doby napriek stúpajúcemu počtu klientov,
- cca. 95% detí predškolského veku vyšetrených na školskú pripravenosť,

- monitoring detí zo sociálne znevýhodneného primárneho prostredia v predškolskom veku a spolupráca s ich rodičmi,
- komunikácia s klientmi z marginalizovaných romských komúní,
- poskytovanie služieb priamo v školách podľa ich požiadaviek,
- individuálna starostlivosť poskytovaná deťom so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami, konzultácie ich rodičom,
- stúpajúci záujem rodičov o služby poskytované CPPPaP, narastajúci počet požiadaviek o vyšetrenie zo strany rodičov,
- komplexný interdisciplinárny prístup ku klientom,
- prevencia ako synergický efekt kvalitnej poradenskej práce,
- spolupráca so zainteresovanými inštitúciami a odborníkmi – pedopsychiater, neurológ,
- flexibilita, kreativita a motivácia zamestnancov,
- schopnosť rýchleho preladovania sa zamestnancov,
- schopnosť zamestnancov zvládať záťažové situácie,
- výhodné priestorové umiestnenie pracoviska v rámci mesta,
- prístup k informačno – komunikačným technológiám.

Slabé stránky:

- nepripravenosť na diagnostikovanie detí cudzincov a migrantov,
- nedostatočné testové vybavenie na diagnostiku detí z marginalizovaných romských komúní – je potrebné zabezpečenie optimálnych testov zo strany Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave, na čo dlhodobo upozorňujeme,
- absencia spolupráce a výmeny skúseností s inštitúciami pôsobiacimi v oblasti poradenstva v zahraničí – vhodné by bolo zabezpečiť nadviazanie spolupráce so zahraničnými partnermi v oblasti poradenstva pre deti a mládež,
- nedostatočné finančné ohodnotenie zamestnancov v porovnaní s rovnakou profesiou a prácou v rámci jednotlivých štátov Európskej únie.

Príležitosti:

- stúpajúci dopyt po odborných službách centra,

- stúpajúci záujem o odborné služby zo strany rodičov,
- možnosť zapojenia sa do projektov financovaných zo štrukturálnych fondov,
- možnosť kontinuálneho vzdelávania.

Ohrozenia:

- príliv migrantov, problémy súvisiace s prisťahovaním detí z rodín cudzích štátnych príslušníkov (jazyková bariéra, kultúrna odlišnosť, absencia diagnostických metód, nepripravenosť škôl na túto situáciu),
- narastajúci počet detí z marginalizovaných romských komunít,
- vysoká miera nezamestnanosti v okrese,
- hrozba nakazenia infekčnými chorobami a parazitmi na pracovisku a v teréne (napr. hepatitída, vši, svrab, blchy, tuberkulóza, rôzne prenosné kožné ochorenia a pod.),
- zvýšená agresivita zo strany rodičov i detí v dôsledku nepriaznivých životných podmienok alebo preťaženia,
- zvyšujúci sa stres a jeho nezvládanie,
- vznik nových sociálno – patologických fenoménov,
- narastajúci počet ľudí so psychickými problémami, ochoreniami a závislosťami,
- klesajúci rozpočet,
- fluktuácia z dôvodu nedostatočného finančného ohodnotenia,
- nárast byrokracie.

(12) Činnosť centra zameraná na profesijnú orientáciu žiakov a práca s výchovnými poradcami (§2 ods. 1 písm. p)

V oblasti profesijnej orientácie sa zameriavame na pomoc pri voľbe štúdia, povolania a pracovného uplatnenia s dôrazom na školské a profesijné záujmy žiakov a študentov.

Profesijná orientácia žiakov základných škôl, študentov stredných škôl a práca s výchovnými poradcami tvorí významnú súčasť činnosti centra.

Centrum aj v tomto školskom roku odborne metodicky viedlo výchovných poradcov všetkých základných škôl a stredných škôl okresu Brezno. Boli im poskytované odborné

konzultácie, odborné rady, informácie k profesijnej orientácii žiakov, metodické materiály, aktuálne informácie, centrum im pomáhalo pri riešení problémov na základe ich individuálnych požiadaviek, systematicky bola zvyšovaná ich odborná úroveň a profesionalita. V priebehu školského roka boli organizované porady výchovných poradcov základných škôl, špeciálnych základných škôl a stredných škôl okresu Brezno, pracovné stretnutia a konzultácie.

Vynikajúcim podujatím s veľmi pozitívnym ohlasom bolo pracovné stretnutie výchovných poradcov, ktoré sme zorganizovali 11.10.2016 v Hotelovej akadémii v Brezne. Súčasťou tohto podujatia bola prezentácia Hotelovej akadémie a Obchodnej akadémie v Brezne spojená s prehliadkou školy a ukážkami odborných zručností. Na porade sa zúčastnili výchovní poradcovia všetkých základných škôl okresu Brezno a s jej priebehom boli veľmi spokojní. Vďaka patrí riaditeľke Mgr. Eve Dočekalovej a kolektívu zamestnancov tejto školy za prívetivé prijatie a pohostinnosť, ako aj za milé prekvapenie v podobe torty, ktorá bola reprezentačnou ukážkou ich práce. Šikovnosť a vzorná prezentácia nadobudnutých zručností študentov nás všetkých presvedčili o vysokej kvalite výchovy a vzdelávania na tejto škole.

Obr. č. 3: PhDr. Oľga Jorčíková, Mgr. Denisa Švantnerová a študenti Hotelovej akadémie v Brezne

V oblasti profesijnej orientácie centrum úzko spolupracuje so všetkými základnými a strednými školami v okrese Brezno, strednými školami v rámci Banskobystrického kraja i celého Slovenska, s Centrom vedecko – technických informácií SR - Školským výpočtovým strediskom v Banskej Bystrici a zamestnávateľmi v regióne.

Prostredníctvom programu Proforient boli aj v uplynulom školskom roku v intervaloch určených harmonogramom elektronicky vymieňané databázy žiakov končiacich ročníkov a informácie medzi základnými školami, Centrom vedecko – technických informácií SR - Školským výpočtovým strediskom v Banskej Bystrici a CPPPaP. Pravidelne sme sa tiež zúčastňovali na poradách metodikov, ktoré organizovalo CVTI – Školské výpočtové stredisko v Banskej Bystrici.

Žiakom ôsmych a deviatych ročníkov a študentom stredných škôl bolo v centre a priamo v školách poskytované vyšetrenie a poradenstvo v oblasti profesijnej orientácie. Spolu bolo zrealizovaných 733 vyšetrení. Vyšetrenie profesijnej orientácie absolvovalo 353 žiakov ôsmych ročníkov základných škôl, 321 žiakov deviatych ročníkov základných škôl a 59 študentov stredných škôl nášho okresu.

Por.č.	Škola	VIII. ročník	IX. ročník	Spolu
1.	ZŠ Beňuš	15	16	31
2.	ZŠ s MŠ MPČL Brezno	20	23	43
3.	ZŠ s MŠ P2 Brezno	71	91	162
4.	ZŠ s MŠ P4 Brezno	54	44	98
5.	ZŠ Čierny Balog	34	37	71
6.	ZŠ Heľpa	15	20	35
7.	ZŠ s MŠ Nemecká	13	11	24
8.	ZŠ Podbrezová	16	17	33
9.	ZŠ s MŠ Pohorelá	12	9	21
10.	SŠ Pohronská Polhora	0	0	0
11.	ZŠ s MŠ Predajná	16	16	32
12.	ZŠ Polomka	17	18	35
13.	ZŠ Šumiac	11	0	11
14.	ZŠ Telgárt	12	11	23
15.	ZŠ Valaská	35	0	35
16.	ZŠ s MŠ Závadka n/H	12	8	20
17.	stredné školy			59
Spolu:		353	321	733

Tab. č. 3: Prehľad o počte vyšetrení profesijnej orientácie v školskom roku 2016/2017

V oblasti profesijnej orientácie boli okrem testov využívané aj programy Cesta k povolaniu a Sprievodca svetom povolání. Vyšetrenia profesijnej orientácie boli realizované so žiakmi a študentmi škôl okresu Brezno individuálne alebo skupinovo za účasti výchovného poradcu, resp. pedagóga. Klientom boli poskytnuté individuálne konzultácie výsledkov vyšetrenia, bol im poskytnutý odborný výklad k výstupom z programov, aktuálne informácie o stave a naplnenosti stredných škôl, predbežnom záujme o stredné školy, možnostiach a podmienkach štúdia, kritériách prijatia a pod. Boli im poskytnuté informačné materiály zo stredných škôl, s ktorými centrum spolupracuje a informácie z programu Proforient. Podnetnými a zo strany klientov veľmi pozitívne vnímanými boli aktivity zamerané na sebaopoznávanie, sebahodnotenie, úvahy – zamyslenie nad budúcim životom, porovnanie predstáv o budúcom povolání, výbere školy a vyselektovaných výsledkov. V neposlednom rade žiaci ocenili informácie o tom, ako sa uplatniť na trhu práce, čo ktorá profesia znamená, čo obnáša, kde sa vykonáva a pod., nakoľko niektoré povolania sú menej známe.

V rámci profesijnej orientácie sme sa zameriavali na podporu duálneho vzdelávania v našom regióne, ktoré realizujú Železiarne Podbrezová, a.s. – najväčší zamestnávateľ v našom regióne a Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová, s ktorými máme dlhodobu výbornú spoluprácu. Poskytujeme žiakom informácie o výhodách duálneho vzdelávania. Vyznačuje sa úzkym prepojením všeobecného a odborného teoretického vzdelávania v škole s praktickou prípravou pre konkrétneho zamestnávateľa, čo je pre žiakov veľkým benefitom v našom regióne s vysokou mierou nezamestnanosti.

Aj v tomto školskom roku venovali odborní zamestnanci centra zvýšenú pozornosť profesijnej orientácii žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami a žiakom zo sociálne znevýhodneného primárneho prostredia, ako aj nadaným žiakom. Dôraz sme kládli na osvetu a informovanosť prostredníctvom prednášok pre žiakov končiacich ZŠ, študentov SŠ a ich rodičov. Odborní zamestnanci sa zúčastňovali na rodičovských združeniach, na ktorých realizovali prednášky zamerané na oblasť profesijnej orientácie.

Odborní zamestnanci sa tiež zúčastňovali na rôznych podujatiach zameraných na kariérové poradenstvo a profesijnú orientáciu.

Naše celkové snaženie aj v uplynulom školskom roku smerovalo k tomu, aby každý klient, ktorý prišiel do nášho centra, zažil pozitívnu skúsenosť, ktorá upevní jeho dôveru

v poradenskej zariadenia a ich odborných zamestnancov, aby v prípade potreby klient nemal obavy vyhľadať pomoc sám alebo doporučiť služby centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie iným ľuďom, ktorí to potrebujú.

V Brezne, dňa 27.10.2017

PhDr. Oľga Jorčíková
riaditeľka CPPPaP